

Sygn. akt IV CSK 232/20

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa C. K.
przeciwko A. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 lutego 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na rzecz C. K. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana A. sp. z o.o. z siedzibą w L. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), którym oddalono apelację skarżącej od wyroku Sądu Okręgowego w L. oraz uwzględniono apelację powoda C.K. w sprawie o zapłatę bliżej oznaczonej kwoty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna to nadzwyczajny środek zaskarżenia o celu przede wszystkim publicznoprawnym. Celem tym jest zapewnienie jednolitości

orzecznictwa oraz spójności i prawidłowości wykładni prawa. Realizacji powyższej funkcji służy uregulowana w art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. instytucja przedsądu. Stosownie do ww. przepisów Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podejmowanie odrębnej decyzji w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania ma również na celu realizację zasady szybkości postępowania oraz pozwala zaakcentować wysoce sformalizowany charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, o czym świadczą określone wymagania konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na jej oczywistą zasadność. Oparcie wniosku na tej przesłance wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Oczywista wadliwość kwestionowanego orzeczenia musi występować w ramach podstaw skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2001 r., III CKN 557/01).

Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącą okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

W ocenie skarżącej o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej przesądzają naruszenia podstawowych regulacji prawa procesowego w zakresie obciążania stron procesu ciężarem dowodu, zasad instancyjnej kontroli wadliwych

rozstrzygnięć dowodowych Sądu pierwszej instancji przez Sąd odwoławczy oraz zastosowania domniemania z art. 556² k.c. i okoliczności wyłączających to domniemanie. Zdaniem powódki Sąd Apelacyjny obciążył ją ciężarem wykazania, że pojazd, który sprzedała powodowi, nie był wadliwy, a jednocześnie uniemożliwił jej zadośćuczynienie temu ciężarowi, oddalając zgłaszane wnioski dowodowe. Miało to doprowadzić do nierozpoznania istoty sprawy, ponieważ „Sąd nie ustalił, czy w niniejszej sprawie wystąpiła wada pojazdu (konieczne były do tego wiadomości specjalne [...]), a jeśli wystąpiła wada to czy wada ta ma charakter istotny”. Skarżąca wskazała, że „powód prawdopodobnie jeździł pojazdem mimo zapalających się lampek kontrolnych” oraz, że problem związany z instalacją sygnalizacyjną samochodu (lampkami kontrolnymi) „nie stanowi wady tylko wskazuje na nieprawidłowości, które należało ustalić i zbadać co do ich istotności”.

Opisane wyżej okoliczności nie świadczą o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Porównanie motywów zaskarżonego orzeczenia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje, że stanowisko powódki oparte jest w istotnej części na nieporozumieniu co do stanowiska Sądu Apelacyjnego oraz nieodróżnianiu dowodu głównego od dowodu przeciwnego. Sąd drugiej instancji prawidłowo uznał, że to na powodzie ciążył dowód wadliwości sprzedanego mu pojazdu. W takiej sytuacji ewentualna aktywność dowodowa pozwanej, jako strony nieobarczonej ciężarem dowodu, nie jest wymagana, choć może być celowa w ramach tzw. dowodu przeciwnego, którego istotą jest dążenie do przeciwdziałania sprostaniu ciężarowi dowodu głównego przez obciążoną nim stronę postępowania, czyli w badanym przypadku przez powoda, jako twierdzącego, że rzecz sprzedana miała wadę fizyczną.

Nietrafne jest także wskazanie, w kontekście materialnego rozkładu ciężaru dowodu, na uchybienie art. 232 k.p.c. Unormowanie to dotyczy ciężaru dowodzenia, czyli obowiązku stron wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Kwestii rozkładu ciężaru dowodu dotyczy natomiast art. 6 k.c., który został wprawdzie dodatkowo przywołany przez skarżącą, lecz bez przytoczenia wyводу mającego świadczyć o naruszeniu tego unormowania. Przeciwnie, argumentacja poświęcona omawianemu aspektowi tezy o oczywistej zasadności skargi sprowadza się do wskazywania wadliwych, zdaniem skarżącej,

czynności Sądów obu instancji, wraz z wyliczeniem dowodów, które nie zostały przeprowadzone mimo zgłaszanych w tym zakresie wniosków dowodowych. W istocie pozwana kwestionuje decyzje Sądów podejmowane w toku postępowania dowodowego, a ponadto stawia Sądowi pierwszej instancji zarzuty pominięcia określonych okoliczności podnoszonych przez pozwaną - co w sposób oczywisty nie może być objęte kontrolą w postępowaniu zainicjowanym wniesieniem skargi kasacyjnej.

Niejasne jest również odnoszenie się przez skarżącą we wskazanym kontekście do art. 556² k.c. Przepis ten nie wprowadza domniemania wadliwości towaru, lecz domniemanie tego, że wada, której istnienie wykazał kupujący-konsument, lub przyczyna tej wady tkwiła w rzeczy sprzedanej. Norma zawarta w art. 556² k.c. aktualizuje się dopiero w razie uprzedniego stwierdzenia istnienia wady, co do której ciężar dowodu niewątpliwie spoczywał na powodzie. Powód sprostą ciężacemu na nim dowodowi, co znalazło odzwierciedlenie w motywach zaskarżonego wyroku. Wbrew stanowisku skarżącej, Sąd Apelacyjny, za Sądem Okręgowym, ustalił w wyniku przeprowadzonego w sprawie postępowania, że sprzedany powodowi samochód był obciążony istotną wadą polegającą na nieprawidłowym działaniu lampek kontrolnych (s. 26-28 uzasadnienia wyroku), którego pozwany nie zdołał usunąć mimo podejmowanych co najmniej czterokrotnie czynności naprawczych. Wada ta w wyniku dokonanej przez Sąd oceny prawnej, nienależącej do sfery działań biegłego lub osobistych przekonań świadków, została uznana za wadę istotną.

Sąd drugiej instancji przedstawił w tej kwestii obszerny, spójny wywód, co przemawia przeciwko podzieleniu stanowiska skarżącej o rzekomo oczywistej, dostrzegalnej *prima facie*, zasadności skargi z powodu nierozpoznania istoty sprawy. W świetle wynikającego z art. 398³ § 3 k.p.c. zakazu kwestionowania na obecnym etapie ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów dokonanej przez Sąd drugiej instancji, na wniosek o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie mogą się również przełożyć formułowane przez pozwaną hipotezy co do faktów, np. o tym, że „powód prawdopodobnie jeździł pojazdem mimo zapalających się lampek kontrolnych”.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

jw